

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима и акцијама који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); волонтира у музејима, галеријама и библиотекама, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе, учествује у раду научних часописа које издаје Филозофски факултет (упознавање са процесом уређивања часописа, пружања помоћи у једноставним активностима везаним за лектуру, прелом и слично); учествује у радионицама о феномену плагијата и интелектуалне крађе на којима се студенти упознају са интелектуалним правима и слободама те антиплагијат софтвером.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и о употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су упознати са савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и умеју своје теоријско знање да примене у виду израде самосталних педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Еклектицизам у савременој настави страних језика. Употреба савремених технологија у настави страних језика. Мултилингвизам и плурилингвизам. Интеркултуралност. Франкофона култура и цивилизација у настави француског као страног језика. Акциони приступ и <i>Заједнички европски референтни оквир за живе језике: учење, настава, оцењивање</i> (ЗЕРОЈ). Основни појмови у ЗЕРОЈ-у: појам „задатка” (фр. <i>tâche</i>) и ученика страног језика као активног учесника у друштвеном животу неке заједнице (фр. <i>acteur social</i>). Опште индивидуалне компетенције према ЗЕРОЈ-у: фр. <i>savoirs, savoir-faire, savoir-être, savoir-apprendre</i>. Језичка комуникативна компетенција према ЗЕРОЈ-у: језичка, социolingвистичка и прагматичка компонента. Референтни нивои ЗЕРОЈ-а и њихови дескриптори. Језичке активности (говорени и/или писани језик) и њихове стратегије: рецепција, продукција, интеракција, медијација. Типологија вежби и активности у настави страних језика. Евалуација знања страног језика и типологија тестова. Аутоевалуација и указивање на значај континуираног усавршавања у оквиру васпитно-образовне праксе.</p> <p><i>Практична настава: вежбе</i></p> <p>Систематизација и продубљивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала заснованог на савременим тенденцијама у настави страних језика. Критички осврт на њихову применљивост у институционалној настави. Анализа међујезика србофоних говорника који уче француски као страни језик и предлагање педагошких активности за различите узрасте и нивое знања циљне групе у складу са савременим тенденцијама у настави страних језика. Организовање и импровизација педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави француског као страног језика.</p>
<p>Литература</p> <p>Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i>. Paris: CLE International.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2001). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer (CECR)</i>. Strasbourg: Unité de Politiques Linguistiques. <https://rm.coe.int/16802fc3a8>.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2018). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs</i>. Strasbourg: Programme des Politiques Linguistiques, Division des Politiques éducatives, Service de l'Éducation. <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>.</p> <p>Courtillon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i>. Paris: Hachette FLE.</p> <p>Cuq, J.-P. (dir.). (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International.</p> <p>Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. Grenoble: PUG.</p> <p>Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i>. Paris: CLE International.</p>

Puren, C. (2006). De l'approche communicative à la perspective actionnelle. *Le français dans le monde*, 347, 37-40. Paris: FIPF-CLE International.

Robert, J.-P., Rosen, É., Reinhardt, C. (2011). *Faire classe en FLE. Une approche actionnelle et pragmatique*. Paris: Hachette FLE.

Weber, C. (2013). *Pour une didactique de l'oralité. Enseigner le français tel qu'il est parlé*. Paris: Didier.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе: методичке апликације српског језика као нематерњег и страног
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање с теоријским поставкама методике наставе страног језика. Усвајање основних методичких принципа и техника с обзиром на различите језичке активности. Стицање знања о употреби савремених наставних средстава. Усвајање принципа и метода испитивања – тестирања и оцењивања стечене језичке компетенције.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>На крају курса студент ће бити оспособљен за извођење наставног процеса, као и за припрему и вредновање наставног материјала и самих наставних активности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава:</p> <p>1. Теоријске поставке наставе страног језика. 2. Планирање наставних активности. 3. Усвајање језика у природној средини и изван ње. 4. Типови часова. 5. Језичке вештине. 6. Наставна средства. 7. Испитивање.</p> <p>Практична настава:</p> <p>Пасивна пракса – студенти посматрају реализацију часова са страним студентима, уочавају елементе часа, усвајање одређених језичких вештина, корекцију грешака (према понуђеном обрасцу процењују успешност појединих елемената теоријске основе).</p>
<p>Литература</p> <p>Scrivener, Jim. <i>Learning Teaching</i>. Oxford: Macmillan. 2005.</p> <p>Точанац-Миливојев, Душанка. <i>Методe у настави и учењу страног језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 1997.</p> <p>Šotra, Tatjana. <i>Kako progovoriti na stranom jeziku</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2006.</p> <p>Dimitrijević, Naum. <i>Testiranje u nastavi stranih jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 1999.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената с новим наставним методологијама и одговарајућом литературом; овладавање савременим начинама учења, интерактивне комуникације и самосталног истраживачког рада у настави књижевности; интертекстуалност, интермедијалност, интердисциплинарност и примена информационо комуникационих технологија као нове наставне методологије примењене на различитим моделима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студен ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • овладати савременим наставним моделима у настави књижевности, • умети да имплементира интертекстуалне, интермедијалне, интердисциплинарне елементе у наставни процес из књижевности и српског језика, • умети да користи ИКТ у образовном процесу.
<p>Садржај предмета</p> <p><u>Теоријска настава:</u> Књижевнонаучна и наставна методологија и друге корелације у интегрисаном наставном процесу; методички приступ књижевном делу са аспекта поетике и реторике – интердисциплинарни приступ; романескни и драмски дискурс говорног и писаног текста- мултимедијски приступ; интертекстуално тематско повезивање као методичка радња проблемске наставе; методичка полазишта у проучавању жанровског синкретизма у књижевном делу и хибридног жанра; цитатност као поступак у методичком систему учења путем откривања; стилогена средства у компјутерској припреми наставног процеса елементима учења на даљину; имплементација информационо комуникационих технологија у наставни и ваннаставни процес.</p> <p><u>Практична настава:</u> Израда и презентација различитих методичких модела и апликације представљених методичких аспеката на репрезентативним књижевним делима; истраживачки рад на задату тему .</p>
<p>Препоручена литература :</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Саад: Филозофски факултет.</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2012). <i>Паралеле и сусретања – Душан Ковачевић и Александар Попови</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Gone, Žak (1988). <i>Образовање и медиј</i>. Београд: Clio.</p> <p>Илић, Павле (1991). <i>Од слова до есеја</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p><i>Међуодноси уметничких светова</i> (2005). Приредио Слободан Лазаревић. Крагујевац: Филум.</p> <p>Міоџиновић, Мирјана (1981). <i>Модерна теорија драме</i>. Београ.: Nolit.</p> <p>Николић, Милија (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београ: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Rosandić, Dragutin (2005). <i>Методика књижевног одгоја</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Теžак, Стјепко (2002). <i>Методика наставе филма</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Додатна литература на сваком од истраживачких часова практичне наставе.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методичке иновације и развијање компетенција на часу матерњег језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање савремених метода у методици наставе, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса. Усавршавање наставног кадра за рад у основним и средњим школама и у образовању одраслих.
Исход предмета Студенти су припремљени за педагошко истраживање, планирање, развој, прихватање нових технологија.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i> Подручја и ситуације развоја компетенције. Подручја и методе развоја компетенције матерњег језика. Искуства и поуке мерења компетенције. Промена парадигме у књижевном васпитању и образовању. Реформе наставе књижевности (доживљајно усмерена настава књижевности, час књижевности као херменеутичка ситуација, медијаморфоза унутар школе итд.). Мултидисциплинарност у настави књижевности, међупредметна корелацији. Нови програми, виртуелни светови и дигитални језик. Развијање језичке и књижевне креативности. Појам способности разумевања текста, вредновање усменог и писменог изражавања. Процес читања. Развијање вештине читања. Развијање критичког размишљања помоћу читања и писања. Рад са надареном децом. Инклузивна настава. Уџбеници и степени медијаморфозе. Ваннаставне активности: педагогија музеја, библиотека, библиотерапија.</p> <p><i>Практична настава</i> Интерактивне и коперативне технике, пројект метода, портфолио, ИКТ у настави. Вежбе саморазвоја. Стратегије и методе читања. Мерења разумевања прочитаног и вештине писменог изражавања код нас и у иностранству. Разумевање текста – традиционалне и модерне вежбе. Традиционалне и коперативне вежбе за вежбање усменог и писменог изражавања. Тренинги и типови задатака. Састављање и вредновање савременог теста. Информациона писменост, библиотекарска знања, библиотека и саморазвој.</p>
<p>Литература</p> <p>Fenyő D. György szerk. 2010. <i>Hézagpótlás: A kortárs magyar irodalom tanítása</i>. Budapest: Aula.info.</p> <p>Kulcsár Szabó Ernő – Szirák Péter szerk. 2003. <i>Történelem, kultúra, medialitás</i>. Budapest: Balassi.</p> <p>Nagy Attila. 2011. <i>Az olvasás ösztantárgyi feladat</i>. Szombathely: Savaria University Press.</p> <p>Nagy Czirok Lászlóné–Kárász Péter. 2012. <i>Tudástérképek II</i>. Budapest: APC Stúdió.</p> <p>Petőfi S. János–Benkes Zsuzsa. 2002. <i>Multimediális szövegek megközelítései</i>. Pécs: Iskolakultúra.</p> <p>Pletl Rita szerk. 2014. <i>Anyanyelvoktatás. Irányok és törésvonalak</i>. Kolozsvár: Ábel Kiadó.</p> <p>Rohonyi Zoltán szerk. 2001. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i>. Budapest: Osiris.</p> <p>Samu Ágnes. 2004. <i>Kreatív írás</i>. Budapest: Holnap Kiadó.</p> <p>Sipos Lajos főszerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó.</p> <p>Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával? Módszergyűjtemény</i>. Budapest: Humán Műhely Bt.</p>

Студијски програм: МАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета:</p> <p>Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.</p>
<p>Исход предмета:</p> <p>Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.</p>
<p>Литература</p> <p>Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p>Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i>. București: Editura Didactică și Pedagogică.</p> <p>Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i>. București: Polirom.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методички системи
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са савременим методичким системима и израда и презентација различитих методичких модела за наставне садржаје из области српског језика и књижевности.
Исход предмета Стицање теоријске основе за функционалну примену савремених методичких система, поступака и модела у школском учењу српског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методички системи наставе матерњег језика и књижевности. Савремени методички системи који обезбеђују активну и интерактивну наставу. Индуктивно-дедуктивни методички систем. Интерпретативно-аналитички методички систем. Корелацијско-интеграцијски методички систем. Проблемска, истраживачка и стваралачка настава. Програмирана настава. Учење путем откривања. Комбиновање методичких система. <i>Практична настава</i> Студенти увежбавају примену методичких поступака и корака из различитих методичких система.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методички системи у настави српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕДИЈИ У НАСТАВИ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Развијање медијално-педагошке и медијало-дидактичке компетенције. Оспособљавање студената да самостално примењују и користе широк спектар медија у настави немачког језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент познаје предности примене различитих врста медија у настави страног језика, упознат је са методичко-дидактичким поступцима и приступима који се примењују у раду са њима и уме да самостално интегрише и примени различите врсте медија у наставном процесу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Одређивање предмета проучавање медијалне дидактике и дефинисање појмова медијална-педагошка и медијална-дидактичка компетенција. Неуробиолошке основе учења и њихове импликације за примену медија у настави страног језика. Теорије учења и дигитални медији (бихејвиоризам, когнитивизам, конструктивизам). Улога и значај медија у настави немачког језика. Подела и врсте медија: аудио медији (радио, музика), визуелни (фотографија, приче у сликама), аудиовизуелни (филм, серије, видео клипови, трејлери), нови медији (компјутер и интернет). Бављење сваком од поменуте врсте медија, при чему је акценат на упознавање са методичко–дидактичким поступцима који се могу применити у раду са њима у циљу успешне имплементације медија у наставни процес.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима и давање практичних примера на који начин се поменуте врсте медија могу интегрисати у наставни процес.</p>
<p>Литература</p> <p>Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i>. Tübingen: Narr.</p> <p>Brandi, M.-L. (1996). <i>Video im Deutschunterricht. Fernstudieneinheit 13</i>. München: Goethe Institut.</p> <p>Brünner, I. (2009). <i>Gehirngerechtes Lernen mit digitalen Medien. Ein Unterrichtskonzept für den integrativen DaF-Unterricht</i>. München: IUDICIUM.</p> <p>Frederking, V.; Krommer, A. & Maiwald, K. (2012). <i>Mediendidaktik Deutsch. Eine Einführung</i>. Berlin: Erich Schmidt Verlag.</p> <p>Rösler, D. & Würffel, N. (2014). <i>Lernmaterialien und Medien. DLL 5</i>. München: Klett-Langenscheidt.</p> <p>Stipančević, A. (2014). Die Vermittlung der interkulturellen Kompetenz im Unterricht Deutsch als Fremdsprache durch die Rezeption von Fernsehserien. In: T. Tinnefeld et. al. (Hrsg.): <i>Fremdsprachenunterricht im Spannungsfeld zwischen Sprachwissen und Sprachkönnen</i>. (S. 491-501). Saarbrücken: htw.</p> <p>Storch, G. (2009). <i>Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik</i>. Paderborn: Wilhelm Fink.</p> <p>Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). <i>Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik</i>. Stuttgart: Metzler.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о лингвокултурологији као новој лингвистичкој дисциплини која проучава различите врсте испољавања културе унутар језика. Упознавање студената са значајем и специфичностима лингвокултуролошких елемената руског језика и могућностима њихове имплементације у наставу руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Након овог курса студент влада теоријским знањима из лингвокултурологије и уме да увиди могућности и значај њихове имплементације како у уџбеничку литературу тако и у сам наставни процес.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Лингвокултурологија као аутономна лингвистичка дисциплина, њен развој и предмет проучавања. Садржај и обим наставе културе на разним нивоима наставе руског језика. Лингвокултуролошки минимум у настави руског језика. Нееквивалентна лексика и лексика фона. Фразеологија и паремиологија у настави руског језика. Соматски језик: невербална комуникација. Руска говорна етикеција.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Организација наставе лингвокултурологије (оперативна етапа). Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Одабир и презентација лингвокултуролошког материјала на часу.</p>
<p>Литература</p> <p>Верещагин Е. М., Костомаров В.Г. (1993) <i>Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного</i>. Методическое руководство. Москва: Русский язык</p> <p>Григорьева С. А., Григорьев Н. В., Крейдлин Г. Е. (2001) <i>Словарь языка русских жестов</i>. Москва – Вена: Языки русской культуры. Wiener Slawistischer Almanach. Sonderband 49</p> <p>Драгићевић Р. (2010) <i>Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу</i>. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије</p> <p>Зиновьева Е. И., Юрков Е.Е. (2009) <i>Лингвокултурология: теория и практика</i>. Санкт-Петербург: МИРС</p> <p>Кончаревић К. (2002) <i>Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај</i>. Београд: Завод за уџбенике</p> <p>Маслова В. А. (2001) <i>Лингвокултурология</i>. Москва: Библиотека Гумер</p> <p>Раичевић В. (2007) <i>Опита методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства</p> <p>Формановская Н. И. (2002) <i>Культура общения и речевой этикет</i>. Москва: Издательство „Икар“</p> <p>Varčot В. (2017) <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је способан за успешно извођење наставе, што ће показати практичним држањем наставног часа у словачкој гимназији у Бачком Петровцу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Пројектовање, моделовање методичких приступа, писање и реализација наставне припреме у васпитно-образовном процесу са циљем самосталног учешћа у настави. Функционална примена наставних принципа, метода и облика наставе, уз коришћење наставних средстава и материјала. Након завршетка хоспитовања и одржаног часа, студент сачињава сажет извештај о узорним часовима којима је присуствовао, као и анализу и евалуацију самостално реализованог часа. Припрема за испитни час се пише уз консултације са ментором. Држање испитног часа је јавно и пред комисијом коју чине предметни наставник у школи и предметни наставник са Одсека за словакистику.</p> <p>Литература</p> <p>LIPTÁKOVÁ, E. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, E., KLIMOVIČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: <i>Žiak a učebnica</i>. Bratislava: SPN, 1989</p> <p>Студенти ће користити и уџбенике словачког језика и читанке за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 3
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Упознавање студената с компонентама праћења и вредновања ученичког рада; упознавање студената с теоријским и практичним поставкама тестирања језичког знања, као и европским стандардима у области тестирања знања страних језика.
Исход предмета: Стицање основних теоријско-методолошких и стручних знања из области праћења језичких постигнућа ученика; упознавање с методама проверавања језичког знања ученика; конструисање и примена језичких тестова (стандардизованих и нестандардизованих) у наставној пракси; стицање увида у проблематику дефинисања конструкта који ће се мерити, вредновање аспеката комуникативне компетенције и проблематику израде ваљаних и поузданих језичких тестова; развијање истраживачке компетенције у области језичког тестирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљ и значај проверавања и оцењивања језичког знања ученика. Компоненте праћења језичког напредовања ученика. Методе проверавања језичког знања ученика. Технике објективног оцењивања. Циљеви тестирања знања страних језика. Врсте тестова страних језика. Особине теста. Технике тестирања знања страних језика и састављање теста. Тестирање језичких вештина. Проблеми вредновања језичке продукције. Тестирање језичких елемената. Фазе процеса тестирања. Тестирање усмерено на норме и критеријуме. Европски стандарди у области тестирања знања страних језика. Заједнички европски оквир за живе језике (ЗЕО). Европски језички портфолио (ЕЈП). Поступци одређивања стандарда постигнућа на тестовима унутар ЗЕО. Међународно признати стандардизовани језички тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Практична разрада изложене теоријске грађе.
Литература 1. Alderson, J. C., Clapham, C. & Wall, D. (2005). Language Test Construction and Evaluation. Cambridge: Cambridge University Press. 2. Bachman, L. F. (1990). Fundamental Considerations in Language Testing. Oxford: Oxford University Press. 3. Bachman, L. F., Palmer, A. S. (2004). Language Testing in Practice. Oxford: Oxford University Press. 4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2001). Cambridge: Council of Europe, Cambridge University Press. 5. Dimitrijević, N. (1986). Testiranje u nastavi stranih jezika. Sarajevo: Svjetlost. 6. Hughes, A. (2010). Testing for Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Little, D. and Perclová, R. (2001). The European Language Portfolio. Guide for Teachers and Teacher Trainers. Strasbourg: Council of Europe. 8. Purpura, J. E. (2005). Assessing Grammar. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Weir, C. (2005). Language Testing and Validation. An Evidence-Based Approach. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм/студијски програми: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава и тестирање лексике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Унапређење наставничких компетенција студената у области наставе лексике страног језика кроз упознавање са савременим наставним методама и техникама; као и упознавање са теоријским, методолошким и практичним аспектима тестирања лексике страног језика.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да на савремен и теоријски утемељен начин предају лексику страног језика на свим нивоима језичког знања као и да састављају и примењују валидне тестове за проверу лексичког знања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Ментални лексикон и његова структура; ментални лексикон страног језика. Рецептивно и продуктивно знање. Лексичко значење; дескриптивно и асоцијативно. Врсте лексичких јединица и спојева. Одабир и презентовање лексике. Технике презентовања лексике. Извори, помоћна средства, приручници и активности за учење лексике. Ретенција и понављање. Стратегије за учење лексике. Развијање аутономности код ученика. Тестирање лексике. Типови тестова и њихово састављање. Међународни тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Дискусија о теоријским појмовима и примени теоријских знања у наставној пракси; демонстрација наставних метода, активности и стратегија; разговор о прочитаној литератури.
Литература: Aitchison, J. (2003). <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i> . 3rd ed. Oxford: Blackwell. Brown, D. H. and Abeywickrama, P. (2010). <i>Language Assessment: Principles and Classroom Practices</i> . Harlow: Pearson Education. Carter, R. (1998). <i>Vocabulary: Applied Linguistic Perspectives</i> . London and New York: Routledge. Ellis, R. (2015). <i>Understanding Second Language Acquisition</i> . 2nd ed. Oxford: OUP. McCarthy, M. (1990). <i>Vocabulary</i> . Oxford: OUP. Nation, I. S. P. (2001). <i>Learning Vocabulary in Another Language</i> . Cambridge: CUP. Read, J. (2000). <i>Assessing Vocabulary</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, D. et al. (2011). <i>Focus on Vocabulary 1</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, D. and Schmitt, N. (2011). <i>Focus on Vocabulary 2</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, N. (2000). <i>Vocabulary in Language Teaching</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, N. and McCarthy, M. (eds.). (1997). <i>Vocabulary Description, Acquisition and Pedagogy</i> . Cambridge: CUP Schütze, U. (2016). <i>Language Learning and the Brain</i> . Cambridge: CUP. Thornbury, S. (2002). <i>How to Teach Vocabulary</i> . Harlow: Pearson Education.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Глотодидактички материјали у настави енглеског језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са широким спектром глотодидактичких материјала и њиховом применом у настави енглеског језика у раду са ученицима различитих узраста, од оних на раном узрасту до одраслих ученика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљавање студената за примену усвојених знања у наставном раду, проналажење и инвентивно коришћење постојећих материјала, као и самостално креирање нових, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе енглеског језика, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Дефиниције и класификација глотодидактичких материјала. Општи критеријуми за одабир материјала погодних за рад (лингвистички, културолошки, васпитни, итд.) и примереност узрасту и нивоу познавања језика. Глотодидактички материјали и мотивација. Неаутентични материјали у настави енглеског језика. Уџбеници и мултимедијални курсеви страног језика, њихова класификација и критичка анализа њиховог садржаја. Примена педагошких и општих, као и једнојезичних и двојезичних речника у учењу и настави на различитим нивоима знања језика. Књижевни и некњижевни текстови језички прилагођени нивоу знања ученика (<i>graded readers</i>). Аудио и визуелни материјали у настави. Аутентични материјали у настави енглеског језика. Некњижевни и књижевни текстови у изворном облику као наставни материјал. Начини прилагођавања музичких садржаја наставним потребама. Видео материјали и њихова примена у настави енглеског језика. Употреба предмета из свакодневног живота у наставне сврхе. Глотодидактички материјали и информационо-комуникациона технологија.</p> <p><i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Осмишљавање наставних јединица које се ослањају на употребу различитих материјала. Критичка анализа појединачних врста глотодидактичких материјала кроз призму општих критеријума за одабир материјала погодних за наставни рад. Самостално креирање наставних материјала.</p>
<p>Литература</p> <p>Britton, K. et al. (1993). <i>Learning from Textbooks: Theory and Practice</i>. New Jersey: Lawrence Erlbaum.</p> <p>Leaney, C. (2007). <i>Dictionary Activities</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Lewis, G. (2009). <i>Bringing Technology into the Classroom</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>McDonough, J. et al. (2013). <i>Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide</i>. Oxford: Wiley-Blackwell.</p> <p>Mishan, F. (2005). <i>Designing Authenticity into Language Learning Materials</i>. Bristol, Portland: Intellect.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2014). <i>Developing Materials for Language Teaching</i>. London: Bloomsbury Academic.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2008). <i>English Language Learning Materials: A Critical Review</i>. London: Continuum.</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава енглеског језика на предшколском и млађем школском узрасту
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање студената са савременим истраживањима и теоријама о учењу страног језика на предшколском и млађем школском узрасту и начинима примене стеченог теоријског знања у пракси.
Исход предмета Оспособљавање полазника за примену усвојених знања у наставном раду, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе страних језика на раном узрасту, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике ученика предшколског и млађег школског узраста. Карактеристике ефикасних наставника. Улога вештине презентовања и невербалне комуникације у настави на раном узрасту. Употреба дечије књижевности у настави и критеријуми за одабир дела погодних за рад. Употреба прича и песама за децу у настави језика. Принципи тематске наставе. Стварање и одржавање позитивне средине за учење. Разумевање узрока недисциплинованог понашања. Употреба емотивне интелигенције и позитивне комуникације при управљању разредом. Настава на раном узрасту и лични развој ученика. Рад са ученицима са посебним потребама. Алтернативне методе евалуације стеченог знања ученика примерене предшколском и млађем школском узрасту. <i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Анализа студија случаја. Драматизација књижевних дела намењених деци и њихова анализа на основу презентованих критеријума. Осмишљавање тематских наставних јединица. Разговор о задатим темама.
Литература Cameron, L. (2001). <i>Teaching Languages to Young Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. McKay, P. (2006). <i>Assessing Young Language Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Moon, J. (2000). <i>Children Learning English</i> . Oxford: Macmillan. Phillips, S. (1993). <i>Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press. Prošić-Santovac, D. (2015). "Making the Match: Traditional Nursery Rhymes and Teaching English to Modern Children." <i>Children's Literature in English Language Education</i> , 3(1), 25-48. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Faculty of Philosophy. Shin, J. K. & J. Crandall (2014). <i>Teaching Young Learners English: From Theory to Practice</i> . Boston: National Geographic Learning. Reilly, V., & Ward, S. (2003). <i>Very Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Техника и методологија филолошких и лингвистичких истраживања
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета (1) Развијање способности за реализовање филолошког и(ли) лингвистичког истраживања, (2) развијање способности за писано презентовање резултата филолошких и(ли) лингвистичких истраживања
Исход предмета (1) Познавање рецентне филолошке и лингвистичке методологије, (2) познавање техника филолошких и лингвистичких истраживања, (3) оспособљеност за филолошко и лингвистичко истраживање и писано презентовање резултата тог истраживања, (4) оспособљеност за коректуру, лектуру, редактуру и припрему научног текста за штампу (оспособљеност за израду мастерског рада)
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Општи принципи методологије наука; 2. Методологија лингвистичких и филолошких истраживања (Теоријска истраживања; Корпусна истраживања; Теренска истраживања; Експериментална истраживања; Методе филолошких и лингвистичких истраживања – дескриптивне, аспектне, трансформационе и дистрибутивне методе); 3. Техника лингвистичких и филолошких истраживања (Избор и дефинисање предмета истраживања; Прикупљање и коришћење литературе; Избор метода истраживања; Принципи формирања корпуса – примарни и секундарни извори; Технике провере података); 4. Писана презентација лингвистичких и филолошких истраживања (Жанрови научног дискурса; Структура научног текста – формулисање теме, организација апстракта, кључних речи, увода, поглавља, потпоглавља, параграфа, напомена, библиографских парентеза, закључка, индекса појмова и библиографије; Аргументација у научној дискусији – квантитативна и квалитативна анализа података, синтеза података; Коришћење извора – технике цитирања, парафразирања, сумирања, проблем плагјата, однос између преузетог материјала и ауторског коментара; Стил научног текста – објективност, прецизност, концизност, општост, логичност, систематичност, критичност, одсуство емоционалности); 5. Лекторско-коректорска и техничка обрада рукописа (Традиционалне технике лектуре и коректуре; Коректорски знаци; Електронска лектура и коректура; Припрема текста за штампу ["прелом текста"] – Word, Adobe Acrobat, QuarkXPress). <i>Практична настава:</i> Састављање научне библиографије и анализа семинарских радова из перспективе технике и методологије филолошких и лингвистичких истраживања.
Литература 1. Клеут, Марија. <i>Научно дело од истраживања до штампе: техника научноистраживачког рада</i> . Нови Сад: Академска књига, 2008. одабрана поглавља. 2. Пипер, Предраг. <i>Методологија лингвистичких истраживања: преглед и хрестоматија</i> . Београд: издање аутора, 2000. одабрана поглавља. 3. Реметић, Слободан, Софија Милорадовић, Јасна Влајић-Поповић и др. <i>Српска лингвистика данас: предавања одржана у Српској академији наука и уметности током 2016. године поводом обележавања 175 година од оснивања Друштва српске словесности</i> [Посебан отисак из часописа Јужнословенски филолог LXXIII/3–4]. Београд: САНУ – Институт за српски језик, 2017. одабрана поглавља. 4. Podesva, Robert, Devyani Sharma. <i>Research Methods in Linguistics</i> . New York: Cambridge University Press, 2013. (selected chapters).

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Основи старословенске синтаксе
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање основним категоријама старословенског синтаксичког система.
Исход предмета Студент је способан да тумачи старословенске текстове на синтаксичком нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Синтаксички слојеви старословенског језика: општесловенске црте, прасловенски дијалектизми, продуктивне категорије и архаизми, књижевни неологизми, калкови (грецизми, семитизми). Врсте и опсег грчког утицаја. Основни синтаксички конституенти. Персоналне и имперсоналне структуре. Падежни системи. Синтаксичко-семантичке функције партиципа и инфинитива. Апсолутне конструкције. Основе хипотаксе. <i>Практична настава:</i> Анализа старословенских текстова на синтаксичком нивоу.
Литература Грковић-Мејдор, Јасмина. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 2007. (одабрана поглавља) Грковић-Мејдор, Јасмина. <i>Историјска лингвистика: когнитивно-типолошке студије</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 2013. (одабрана поглавља) <i>Исследования по синтаксису старославянског языка</i> . Прага: Издательство Чехословацкой академии наук. 1963. Панић, Миленко. <i>Старословенска хрестоматија</i> . Београд: Чигоја штампа. 2001. (одабрани текстови). Bauer, Jaroslav. <i>Syntactica slavica. Vybrané práce ze slovanské skladby</i> . Brno: Universita J. E. Purkyně. 1972. (одабрана поглавља).

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Дијалекатска лексикологија и лексикографија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: : нема
Циљ предмета: Упознавање студената са лексиколошким и лексикографским проблемима израде дијалекатских речника
Исход предмета Оспособљавање студената за самостални лексиколошки и лексикографски рад
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Типови дијалекатских и термилошких речника; Принципи њихове израде; Најпознатији дијалекатски и термилошки речници српског језика; Дијалекатски речници и лингвистичка географија <i>Практична настава</i> Упознавање са дијалекатским речницима и израда мањих збирки дијалекатских речи
Литература: Зајцева, Светлана <i>Дијалекатски речници као база за савремена лингвистичка истраживања</i> , Лексикографија и лексикологија, Зборник реферата Београд - Нови Сад, 69-76, 1982. Петровић, Драгољуб <i>Проблеми и изгледи српскохрватске дијалекатске лексикографије</i> Лексикографија и лексикологија, Зборник реферата Београд - Нови Сад, 195 – 199, 1982. Петровић, Драгољуб <i>Дескриптивна лексикографија стандардног језика и њене теоријске основе</i> Међународни научни скуп о лексикографији и лексикологији, 2002. Петровић, Драгољуб <i>Терминологија – теорија и пракса</i> Нучни састанак слависта у Вукове дане, књ.18/1, 1990. Толстој, Н.И. <i>Српскохрватска дијалекатска лексикографија у лингвогеографској перспективи</i> , Лексикографија и лексикологија, Зборник радова Нови Сад – Београд, 181-190, 1984. Вуковић, Гордана, Ж. Бошњаковић, Љ. Недељков Војвођанска коларска терминологија, Нови Сад, 1984. Вуковић, Гордана <i>Терминологија куће и покућства</i> , Нови Сад, 1985. Елезовић, Глиша <i>Речник косовско-метохиског дијалекта</i> , СДЗб IV, 1932, СДЗб V, 1932. Петровић, Драгољуб (ур) <i>Речник српских говора Војводине</i> , Нови Сад, 1 – 10, 2000 - 2010. Драгин, Гордана <i>Ратарска и повртарска терминологија Шајкашке</i> . - СДЗб, књ. XXXVII, 1991, 621-708.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Прозодијска обрада текста
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета: Проширивање знања о прозодијским карактеристикама говора и њиховој функцији у комуникацији. Продубљивање знања о нормативној акцентуацији и њеној говорној реализацији. Стицање знања о карактеристикама интонације и функцијама које она има на различитим језичким нивоима, стицање знања о методологији испитивања прозодијских појава.
Исход предмета: Студент зна које су прозодијске карактеристике говора и која је њихова функција у комуникацији. Студент зна карактеристике нормативне акцентуације, уме да опише њену говорну реализацију и уме да анализира карактеристике прозодије у различитим типовима текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Елементи прозодије и њене функције у комуникацији. 2. Карактеристике интонације. 2.1. Функције интонације у комуникацији. 2.2. Интонација различитих типова исказа. 3. Карактеристике интензитета, пауза и темпа и њихове функције у комуникацији. 4. Нормативна акцентуација и одступања од ње у језику електронских медија и у разговорном језику. 5. Фонетске карактеристике акцената у стандардном српском језику и различитим штокавским дијалектима. 6. Акцентске алтернације код именица, придева и глагола. 7. Преглед досадашњих истраживања акцената и интонације стандардног српског језика. <i>Практична настава:</i> Слушање, анализа и транскрипција одабраних примера различитих говора – стандардног и дијалекатског изговора. Анализа значајних експерименталних прозодијских истраживања.
Литература: Ивић, Павле, Илсе Лехисте. <i>О српскохрватским акценцима</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2002. Sredojević, Dejan. <i>Fonetsko-fonološki opis akcenata u standardnom srpskom jeziku – od specifičnog ka opštem</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2017. Јокановић-Михајлов, Јелица. <i>Акцент и интонација говора на радију и телевизији</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2007, 201–271. Ивић, Павле. <i>Расправе, студије, чланци. 1. О фонологији</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998. Средојевић, Дејан. Интонација упитних исказа. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> LVII/1 (2014): 93–118. Средојевић, Дејан. Прозодијске карактеристике контрастног фокуса у паровима декларатива и декларативних питања. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> LVIII/1 (2015): 75–99. Ladefoged, Peter. <i>Phonetic Data Analysis</i> . 3 rd edition. Oxford: Blackwell Publishing, 2005.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Номинализационе структуре у стандардном српском језику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Завршене основне академске студије: Српски језик и књижевност
Циљ предмета Усвајање нових теоријских знања и проширивање усвојеног знања из области синтаксе и семантике стандардног српског језика тако да могу имати примену у даљим лингвистичким истраживањима
Исход предмета Оспособљавање студената за примену усвојених знања у наставном процесу или у научноистраживачком раду. Студент је у стању да идентификује номинализационе процесе и да изведе закључке о синтаксичким, семантичким, прагматичким и стилским аспектима њихове употребе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Кондензације и номинализације као синтаксички поступци; Номинални, вербални стил; Синтаксичка синонимија: реченичне, нереченичне предикације; Девербативне, деадјективне и друге именице и именски изрази као кондензатори реченичног садржаја; Номинализација и декомпозиција; Декомпозиција и универбизација; Модели номинализованих структура и парадигме; Синтаксичке позиције и функције номинализованих конструкција; Транзитивност, интранзитивност и семантичка интерпретација номинализованих структура; Комплементација и номинализација; Номинализације и негација; Номинализовање координираних структура; Квалификативна значења номинализованих конструкција; Двострука номинализација; Номинализациони процеси у језику масмедија. <i>Практична настава</i> Провера усвојених теоријских знања. Упућивање на релевантну литературу. Рад на различитим типовима текста са примерима. Ексерпција, презентација и систематизација примера којима се илуструју процеси номинализације у српском језику.
Литература Бугарски, Наташа. Деадјективна именица као средство номинализације (у публицистичком стилу стандардног српског језика). <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> XLII/1-2, 2004: 297–404. Ивић, Милка. <i>Лингвистички огледи</i> . Београд: Библиотека XX век. 1995. (одабране теме) Ивић, Милка. <i>О зеленом коњу. Нови лингвистички огледи</i> . Београд: Библиотека XX век, 1995. (одабране теме) Кликовац, Душка. <i>Језик и моћ</i> . Београд: XX век. 2008. Пипер, П., Антонић, И., Ружић, В. и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САН – Београдска књига. Нови Сад: Матица српска. 2005. (одабране теме) Радовановић, Милорад (1977а). Именица у функцији кондензатора (I). <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> XX/1, 63-144. Радовановић, Милорад (1977б). Именица у функцији кондензатора (II). <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> XX/2, 81-160. Радовановић, Милорад. <i>Списи из синтаксе и семантике</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижижарница Зорана Стојановића, 1990. (одабране теме). Радовановић, Милорад. <i>Стари и нови списи. Огледи о језику и уму</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижижарница Зорана Стојановића, 2007. (поглавља 1–15). Тошовић, Бранко. <i>Функционални стилови</i> . Сарајево: Свјетлост, 1988. (одабране теме)

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Српскословенско доба: водич кроз споменике писмености
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Проширивање и продубљивање стечених знања о палеографским, ортографским и језичким карактеристикама српскословенских текстова, с посебним акцентом на проблеме транскрипције, превођења и приређивања изворних докумената
Исход предмета Оспособљеност студента за анализу, транскрибоване и приређивање изворних српскословенских докумената
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Представљање корпуса споменика српскословенске епохе (XII–XVIII век). Врсте рукописа. Подела и значај натписа. Обележја штампане књиге. Проблеми датирања споменика и хронолошки слојеви текста. Аутографи. Текстолошке редакције дела. Методе филолошке обраде и едичиона начела. Палеографски опис: разликовање устава, полуустава и брзописа, опис дуктуса, уочавање типа и варијанте слова, проблем броја писара; Ортографија: одређивање школе уз издавање особина које одражавају правописни манир писара, с посебним освртом на споменике из прелазних раздобља у развоју редакцијске писмености; Језик: утврђивање редакцијских црта и иновација наслеђених из канона у сфери фонетике и морфологије, као и основних синтаксичких и лексичких одлика текста. Начини издавања споменика. Поређење изворног документа и приређеног издања и уочавање проблема у вези са тим поступком (скраћенице, хаплографија, оштећена места, хиперкорекција, словне грешке, растављање речи и др.). Транскрипција текста. <i>Практична настава</i> Упознавање с изворним српскословенским споменицима на основу фототипских издања и доступних рукописа и анализа палеографских, ортографских и језичких одлика текста.
Литература Грковић-Мејдор, Јасмина. <i>Језик „Псалтира” из штампарије Црнојевића</i> . Подгорица: ЦАНУ, 1993. Драгин, Наташа. <i>Језик Теодосијевог Житија светог Саве у препису монаха Марка из XIV века</i> . Нови Сад: Тиски цвет, 2007. Драгин, Наташа. <i>Споменици српскословенске писмености: језик и текстологија</i> . Нови Сад: Тиски цвет, 2013. Драгин, Наташа. Узуси српске средњовековне писмености у ћирилским натписима Босне и Хума. Зорица Никитовић (ур.). <i>Српско писано наслеђе и историја средњовековне Босне и Хума</i> . Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет – Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет; Источно Сарајево: Филозофски факултет, 2018, 61–82. Јерковић, Вера. О издавању старих српских споменика. Павле Ивић (ур.) <i>Проучавање средњовековних јужнословенских рукописа</i> . Београд: САНУ, 1995, 139–145. Јерковић, Вера. О транскрипцији српскословенских текстова. <i>Предавања из историје језика, Лингвистичке свеске 4 (2004): 70–85.</i> Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода (палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој). <i>Предавања из историје језика, Лингвистичке свеске 4 (2004): 87–102.</i> <i>Пет векова српског штампарства 1494–1994. Раздобље српскословенске штампе XV–XVII в.</i> (приредили Митар Пешикан, Катарина Мано-Зиси, Миљко Ковачевић). Београд: САНУ – Народна библиотека Србије; Нови Сад: Матица српска, 1994. <i>Свет српске рукописне књиге (XII–XVII век)</i> (гл. ур. Душан Оташевић). Београд: САНУ, 2016. <i>Српско уметничко наслеђе на Косову и Метохији: идентитет, значај, угроженост</i> (гл. ур. Душан Оташевић). Београд: САНУ, 2017. <i>Стандардизација старословенског ћириличног писма и његова регистрација у уникоду</i> (ур. Гордана Јовановић и др.). Београд: САНУ, 2009, 1–243.

Томовић, Гордана. *Морфологија ћириличких натписа на Балкану*. Београд: Историјски институт, 1974.
Линкови: www.digital.nb.rs;
www.digital.bms.rs

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Транзитивност и падежи објекатског значења
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОБЕЛЕЖЈИМА ТРАНЗИТИВНИХ ГЛАГОЛА И СТРУКТУРНИМ И СЕМАНТИЧКИМ ОСОБИНАМА ОБЈЕКАТСКИХ СИНТАГМИ.
Исход предмета ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА УСВОЈЕНИХ ЗНАЊА ВЕЗАНИХ ЗА ОБЕЛЕЖЈА ТРАНЗИТИВНОСТИ/ОБЈЕКТНОСТИ И ПОЈАМ ОБЈЕКАТСКЕ СИНТАГМЕ.
Теоријска настава: 1. Транзитивност (терминолошки, синтаксички и семантички приступ); 2. Појава и развој транзитивних глагола; 3. Транзитивност/објектност, објекат као синтаксички и семантички феномен; 4. Објекатске синтагме (различити критерији за класификацију); 5. Систем падежа објекатског значења; 6. Прави објекат (типологија); 7. Неправи објекат (типологија). Практична настава (вежбе): Рад на тексту, прикупљање одговарајућег корпуса и његова анализа, критички осврт на литературу.
Литература: Арсенијевић, Нада. <i>Падежи правог објекта у стандардном српском језику</i> . Н. Сад: Филозофски факултет, 2012. Вићентић, Биљана и др. <i>Грађа за библиографију српске синтаксе [1858- 1998]</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001; Гортан-Премк, Даринка. <i>Акузативне синтагме без предлога у српскохрватском језику</i> . Београд: Институт за српскохрватски језик, Библиотека Јужнословенског филолога, н.с., књ 2, 1971; Грковић-Мејдор, Јасмина. Развој синтаксичке транзитивности. <i>Зборник Матице српске за славистику 71-72 (2007): 417-435;</i> Змарзнер, В; Петрухина, Елена Васильевна. Глагољная лексика с точки зрения семантики, словообразования, грамматики. <i>Филология</i> . Москва, (1996). Золотова, Г.З. <i>Синтаксический словарь</i> . Репертуар элементарных единиц русского синтаксиса. Москва. 1988; Милошевић, Ксенија. Интранзитивност, рефлексивна конструкција реченице и пасивна дијатеза. <i>Књижевни језик II/ 1-2, Сарајево (1973): 29 -39;</i> Норман, Б.Ю. <i>Переходность, залог, возвратность (на материале болгарского и других славянских языков)</i> . Минск, 1972; Пипер,Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика, Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик, Београдска књига, Матица српска, 2005; Петровић, Владислава; Дудић,Коста. <i>Речник глагола са допунама</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника. Нови Сад /Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства, 1989; Петровић, Владислава. Прилог класификацији допунских конструкција у српскохрватском језику. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> . XXXV/2 (1992): 115 – 132; Радовановић,Милорад. Библиографија радова Милке Ивић. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику XXVII-XXVIII (1984-1985): 1-13;</i> Тополинска, Зузана. „Падеж“ и „глаголски род“ – две стратегије граматикализације односа између „предиката“ и његових „аргумената“. <i>Јужнословенски филолог LII (1996): 1 – 91;</i> Hopper, Paul J. Tompson, Sandra A. Transitivity in grammar and discourse. <i>Language</i> , vol. 56/2 (1980): 251 -199.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Синтакса падежа у штокавским дијалектима
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема.
Циљ предмета Упознавање са теоријско-методолошким поставкама дијалекатске синтаксе и дијалекатске синтаксе падежа у штокавским дијалектима, те са синтаксичком падежном проблематиком у сфери базичних семантичких домена на штокавском дијалекатском простору.
Исход предмета Уме да препозна синтаксичку падежну проблематику у базичним семантичким доменима штокавских дијалеката, те да самостално спроведе једноставније истраживање у овој сфери.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Теоријско-методолошке основе дијалекатске синтаксе. 2. Теоријско-методолошки приступи проучавању синтаксе падежа у штокавским дијалектима. 3. Синтаксичка падежна проблематика у базичним семантичким доменима на штокавском дијалекатском простору. <i>Практична настава</i> Синтаксичко-семантичка анализа релевантних падежних конструкција у дијалекатским текстовима са штокавског подручја.
Литература 1. Auer, Peter. Non-standard evidence in syntactic typology – Methodological remarks on the use of dialect data vs spoken language data. Bernd Kortmann (Ed.). <i>Dialectology meets Typology: Dialect Grammar from a Cross-Linguistic Perspective</i> . Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 2004, 69–92. 2. Ивић, Милка. Репертоар синтаксичке проблематике у српскохрватским дијалектима. <i>Зборник за филологију и лингвистику</i> VI (1963): 13–30. 3. Јуришић, Марина. Синтакса падежа Горње Пчиње (Одредбене функције). <i>Српски дијалектолошки зборник</i> LXI (2014): 367–534. 4. Kortmann, Bernd. Areal variation in syntax. Peter Auer, Jürgen Erich Schmidt (Eds). <i>Language and Space: Theories and Methods: An International Handbook of Linguistic Variation</i> . Berlin – New York: De Gruyter Mouton, 2010, 837–864. 5. König, Werner. Investigating language in space: Methods and empirical standards. Peter Auer, Jürgen Erich Schmidt (Eds). <i>Language and Space: Theories and Methods: An International Handbook of Linguistic Variation</i> . Berlin – New York: De Gruyter Mouton, 2010, 494–511. 6. Милорадовић, Софија. Синтакса падежа у српској дијалектологији – степен испитаности и теоријско-методолошки приступи. Људмила Поповић, Дојчил Војводић, Мотоки Номаћи (ур.). <i>У простору лингвистичке славистике. Зборник научних радова поводом 65 година живота академика Предрага Пипера</i> . Београд: Универзитет у Београду, Филолошки факултет, 2015, 515–533. 7. Павловић, Слободан. <i>Детерминативни падежи у говору северозападне Боке</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, 2000. 8. Симић, Зоран. <i>Синтакса падежа у романијским говорима Старог Влаха: метафоризација простора</i> . Докторска дисертација. Нови Сад: Филозофски факултет, 2016. 9. Тополињска, Зузана. Антропоцентричка теорија језика и српски падежни системи. <i>Јужнословенски филолог</i> LVIII (2002): 1–13.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Руски језик и књижевност)
Назив предмета: Дискурс и граматика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Завршене основне академске студије из области филологије/лингвистике; положени предмети на ОАС <i>Анализа дискурса</i> или <i>Увод у анализу дискурса</i> или <i>Увод у прагматику</i> или <i>Прагмалингвистика</i> (или курсеви другог назива али одговарајућег, подударног садржаја)
Циљ предмета Проширивање постојећих знања и упознавање студената са новим теоријско-методолошким проседеима из области анализе дискурса и критичке анализе дискурса; сагледавање начина на који се идеолошка матрица испољава/прикрива у дискурсу; уочавање сличности и разлика између (системско-)функционалног и когнитивног теоријског оквира при анализи текста/дискурса.
Исход предмета Усвајање и примена одговарајућих приступа (функционални и когнитивни) у анализи текстова различите врсте. Оспособљавање студената за идентификацију и анализу различитих типова дискурса српског језика на основу изучених приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Савремене критичке дискурсне теорије у оквиру методолошки хетерогених критичких дискурсних студија. 2. Основи системско-функционалне лингвистике. 3. Репрезентација (идеацијска метафункција) – процеси, актери и околности. 4. Интерперсонална метафункција – вредновање у исказима и текстовима. 5. Мултимодална анализа – идеацијске и интерперсоналне категорије у визуелном медију. 6. Когнитивна лингвистика и критичка анализа дискурса. 7. Когнитивна граматика и дискурс: догађајна структура и тачка гледишта. <i>Практична настава (вежбе)</i> Продубљивање знања студената о дискурсу и различитим теоријско-методолошким обрасцима. Оспособљавање студената да сами примењују системско-функционалне и когнитивне теоријске моделе у анализи текста/дискурса.
Литература (до 10 референци) Filipović, J. (2009). <i>Moć reči</i> . Beograd: Zadužbina Andrejević. Fuko, M. (2007). <i>Poredak diskursa</i> . Loznica: Karpos Books- Gorjanc, V. (2017). <i>Nije rečnik za seljaka</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek Lakić, I. (2010). Analiza medijskog diskursa o ratu. In: <i>Diskurs i diskursi</i> (ur. V. Vasić). Novi Sad: FF NS. 269-282 Pupovac, M. (1990). <i>Jezik i djelovanje</i> . Zagreb: Radna zajednica Republičke konferencije SSOH. Radanović Felberg, T. (2010). Socio-semiotička konstrukcija Mila Đukanovića. In: <i>Diskurs i diskursi</i> (ur. V. Vasić). N. Sad: FF NS. 283-300 Silaški, N. (2010). Konceptualizacija lepote – kritička analiza medijskog diskursa upućenog ženama. <i>Diskurs i diskursi</i> (ur. V. Vasić). Novi Sad: FF NS. 323-336 Stepanov, S. (2016). <i>Asertivnost, relevantnost, žanr</i> . Novi Sad: FF NS. Vasić, V. (2010). Uslov istinitosti u medijskom diskursu. In: <i>Diskurs i diskursi</i> (ur. V. Vasić). Novi Sad: FF NS. 337-352 Vasić, V. (2011). Modeli kontekstualizacije izbornih flajera. In: <i>Jezik u upotrebi / Language In Use – Primenjena lingvistika u čast Ranku Bugarskom</i> (ur. V. Vasić). Novi Sad: FF NS. 201-218.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Синтакса и семантика падежних система
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из: Синтаксе и семантике падежа, Синтаксе и семантике глаголских облика, Синтаксе и семантике просте реченице, Синтаксе и семантике сложене реченице на ОАС
Циљ предмета: Овладавање знањима о устројству и функционисању укупног падежног система и појединачних падежних функционално-семантичких подсистема у савременом стандардном српском језику.
Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о устројству и функционисање падежног система и појединачних падежних функционално-семантичких подсистема у стандардном српском језику и способан је: (1) да у усменом или у писаном облику изложи синтаксичко-семантичке карактеристике сваког појединачног падежног система; (2) да спроведе синтаксичко-семантичку анализу како формализованих тако и базичних падежних односа у текстовима различитих функционално-стилских одлика; (3) да се користи допунском литературом из падежне проблематике.
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава:</i> 1. Опште одлике падежног система у српском језику. 1.1. Падеж као граматичка категорија: морфолошка и синтаксичко-семантичка – синкретизам и хомонимија падежних парадигматских морфема / падежни облик и падежни однос. 1.2. Падеж као прагматичко-семантичка категорија. 1.3. Падежни систем у могућим перспективама – Општи преглед. 1.4. Падеж у синтаксичко-семантичким јединицама. 2. Падежни системи. 2.1 Субјекат. 2.2 Предикат. 2.3. Комплемент (експлиikator). 2.4. Објекат. 2.5. Аблативност. 2.6. Партитивност и мероничност. 2.7. Посесивност. 2.8. Околносна детерминација. 2.9. Експликативна детерминација. 2.10. Прагматичка детерминација.</p> <p><i>Практична настава:</i> Синтаксичко-семантичка анализа формализованих и базичних падежних односа на синтагматском и реченичном нивоу у перспективи падежних система у текстовима различитих функционално-стилских одлика који припадају стандардном српском језику. Савладавање основне допунске литературе која обрађује појединачне падежне системе у стандардном српском језику.</p>
Литература <p><u>Основна литература:</u> Антонић, Ивана. 2005. <i>Синтакса и семантика падеже</i> [119-300]. У: Пипер, Предраг, Ивана Антонић, Владислава Ружић, Срето Танасић, Људмила Поповић, Бранко Тошовић. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i>. У редакцији академика Милке Ивић. Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска.</p> <p><u>Допунска литература:</u> Антонић, Ивана. 2003. Специјална идентификација локационог типа номиналном формом у генитиву. <i>Свеске Матице српске, Грађа и прилози за културну и друштвену историју, Серија књижевности и језика</i>, sv. 11, 2003: 78-85. Антонић, Ивана. 2003. Специјална идентификација оријентационог типа номиналном формом у генитиву. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> (Нови Сад), XLVI/1, 2003: 61-69. Antonić, Ivana. 2004. Temporalna determinacija nominalnom formom u genitivu u standardnom srpskom jeziku. <i>Slavia Meridionalis, Studia linguistica, Slavica et Balcanica</i>, (Warszawa: Instytut slawistyki Polskiej akademii nauk), 4, 2004: 65–80. Антонић, Ивана. 2006. Темпорална детерминација номиналном формом у акузативу у стандардном српском језику, <i>Зборник радова "Когнитивнолингвистичка проучавања српског језика"</i>, САНУ, Одбор за савремени српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија, 2006: 47–71. Антонић, Ивана 2012. Номинална релативна темпорална детерминација у Андрићевим приповеткама из периода 1925–1941. У: Branko Tošović (Hg./Ur.) <i>Ivo Andrić – Literat und Diplomat im Schatten zweier Weltkriege (1925–1941) / Ivo Andrić – književnik i diplomata u sjeni dvaju svjetskih ratova (1925–1941)</i>. Andrić-Initiative [Ivo Andrić im europäischen Kontext] 5 / Andrić – inicijative [Ivo Andrić u evropskom kontekstu]. Graz – Beograd: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Beogradska knjiga. Str. 413–448. Ивић, Милка. 1954. Узрочне конструкције с предлогом <i>због, од, из</i> у савременом књижевном језику. <i>Наука</i></p>

језик (Београд), н.с. књ. V, св. 5–6, 1954: 186–194.

Ивић, Милка. 1955-1956. Из проблематике падежних временских конструкција. *Јужнословенски филолог* (Београд), XXI, 1955–1956: 165–214.

Ivić, Milka. 1983/1995/2008. *Lingvistički ogledi*. [Poglavlje: *Iz padežne problematike*. 179-225.] Beograd: Biblioteka XX vek.

Пипер, Предраг. 1977-1978. Обележавање просторних односа предлошко-падежним конструкцијама у савременом руском и савременом српскохрватском књижевном језику. *Прилози проучавању језика* (Нови Сад), књ. 13–14, 1977–1978: 1–51.

Piper, Predrag. 1997/2001. *Jezik i prostor*. [Tekstovi: Kategorija prostora u predloškim adverbijalima. 59-76. Kategorija vremena u predloškim adverbijalima. 100-117.] Beograd: Biblioteka XX vek.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Социјална дијалектологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема.
Циљ предмета Упознавање са предметом, развојем и основним теоријско-методолошким поставкама социјалне дијалектологије.
Исход предмета Способан је да самостално спроведе једноставније истраживање језичких варијетета са становишта социјалне дијалектологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет социјалне дијалектологије. 2. О развоју социјалне дијалектологије. 3. Основне теоријске поставке социјалне дијалектологије. 4. Методолошке основе социјалне дијалектологије. <i>Практична настава</i> Обучавање за самостално спровођење истраживања са становишта социјалне дијалектологије.
Литература 1. Бошњаковић, Жарко. Испитивања градских говора у Србији. <i>Лингвистичке свеске</i> 8 (2009): 47–76. 2. Бошњаковић, Жарко. <i>Урбана дијалектологија</i> (Скрипта за интерну употребу). Нови Сад, 2017. 3. Бугарски, Ранко. Теоријске основе урбане дијалектологије. <i>Лингвистичке свеске</i> 8 (2009): 13–30. 4. Meyerhoff, Miriam, Erik Schleeff, Laurel MacKenzie. <i>Doing Sociolinguistics: A practical guide to data collection and analysis</i> . London – New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2015. 5. Рајић, Љубиша. Градски говори. <i>Лингвистичке свеске</i> 8 (2009): 31–46. 6. Chambers, J. K., Peter Trudgill. <i>Dialectology</i> . Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Филолошка анализа српскословенских текстова: синтаксички ниво
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: одслушан курс из старословенског језика на основним студијама
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О СИНТАКСИЧКОЈ СТРУКТУРИ СРПСКОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА И МОДЕЛИМА ЊЕНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.
Исход предмета: На крају курса студент ће моћи да идентификује синтаксичке структуре, и биће способан да их тумачи са обзиром на унутарлингвистичку и екстралингвистичку условљеност њихове употребе.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Основни теоријско-методолошки приступи проучавању синтаксе редакцијских текстова; 2. Старословенско наслеђе: основе развоја (језички контакт, развој писмености, унутарјезичке промене) и основне одлике синтаксичких структура старословенског језика (конкурентна средства); 3. О карактеру језичке норме српскословенског језика: основне синтаксичке одлике вишег и нижег стила; 4. Ка функционалној раслојености српскословенског језика: условљеност реализације синтаксичких структура у српскословенском језику унутарлингвистичким и екстралингвистичким факторима (типологија текста, жанр, садржај, намена, образованост писца); 5. Појединачни проблеми: употреба партиципа, инфинитива и хипотактичких структура у жанровски разноликим српскословенским текстовима. Практична настава (вежбе): Синтаксичко-семантичка анализа жанровски и хронолошки разноврсних српскословенских текстова.
Литература: Грковић-Мејџор, Јасмина. Старословенска синтакса. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 134–153. Грковић-Мејџор, Јасмина. О методологији проучавања црквенословенског језика. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 427–442. Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Грковић-Мејџор, Јасмина. О функционалности раслојености српскословенског језика. Кирило-Методијевски студии 21 (=Средновековни текстове, автори и книги. Сборник в чест на Хайнц Миклас), Софија: Българска академия на науките, Кирило-Методијевски научен център, 2012, 288–299. Курешевић, Марина. <i>Хипотактичке структуре у Српској Александриди: функционалностилски аспекти</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. Курешевић, Марина. Проучавање хипотактичких структура и њихова улога у расветљавању функционалностилске раслојености српскословенског језика. <i>Српски језик и његове норме: дијахроно-синхрони аспекти</i> (Ур. Ј. Грковић Мејџор, В. Ружић). Ед: Лингвистичке свеске. Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику 2015, 64–82. Курешевић, Марина. Ка дефинисању црквенословенског језика нижег стила: на примеру исказивања семантичке субординације. Anatolij A. Alekseev, Nikolaj P. Antropov, Anna G. Kretschmer, Fedor B. Poljakov, Svetlana M. Tolstaja (Hrsg.). <i>Slawische Geisteskultur: ethno-linguistische und philologische Forschung. Teil 2: Zum 90. Geburtstag von N. I. Tolstoj</i> . Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2016, 133–150.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Врста и ниво студија: Мастерске академске студије
Назив предмета: Од значења ка деривационом моделу
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета: Оспособљавање студената за тумачење семантичко-деривационих односа у лексичком систему савременог српског језика.
Исход предмета: Способност уочавања мотивационих односа између деривата и мотивационе јединице и усвајање основних творбених модела за номинацију различитих концептуалних вредности.
Садржај предмета Теоријска настава: Мотивација и деривација. Идентификација мотивационог смера. Творбено и лексичко значење. Утицај полисемије на деривацију. Повезивање творбених форманата са компонентама значења у деривационом моделу. Формирање трансформационог модела. Деривациони модели за номинацију јединица са конкретним значењем и обележјем живо /+/-; деривациони модели за номинацију јединица са конкретним значењем и обележјем живо /-/. Јединице субјективне оцене и моциона образовања. Деривациони модели за номинацију јединица са апстрактним значењем. Практична настава (вежбе): Примена семантичко-деривационе анализе на јединицама које припадају одговарајућим лексичким групама.
Литература: Ајџановић, Милан (2008). Функционално оптерећење суфикса за обележавање особа, Филозофски факултет, Нови Сад. Гортан-Премк, Даринка (2004). Полисемија и организација лексичког система. Београд: Завод за уџбенике. Драгићевић, Рајна (2001). Придеви са значењем људских особина у савременом српском језику (Творбена и семантичка анализа). Београд: Институт за српски језик САНУ. Клајн, Иван (2002). Творба речи у савременом српском језику, Први део – слагање и префиксација. Београд: Завод за уџбенике. Клајн, Иван (2003). Творба речи у савременом српском језику, Други део – суфиксација и конверзија. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике – Матица српска – Институт за српски језик САНУ. Ћорић, Божо (2008). Творба именица у српском језику. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Штасни, Гордана (2010). Деривациони статус мотивисаних лексема. Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду. XXXV/2. 381–391. Штасни, Гордана (2010). Мотивациони смерови у деривационим процесима. Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. LIII/2. 89–97. Штасни, Гордана (2008). Творба речи у настави српског језика. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Штасни, Гордана (2013). Речи о човеку (Номинација човека у српском језику). Нови Сад: Филозофски факултет. Штрбац, Гордана и Гордана Штасни (2017). Соматизми и концептуализација стварности у српском језику (глава и њени делови). Нови Сад: Филозофски факултет. Штасни, Гордана и Жарко Бошњаковић (2018). Персоналне атрибутивне именице мотивисане

соматизмима у стандардном српском језику и његовим дијалектима. Српски дијалектолошки зборник. Књига LXV/1. Београд: САНУ и Институт за српски језик САНУ. 637–914.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност; Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Српско-мађарска контрастивна језичка проучавања
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Проширивање знања о резултатима контрастивних истраживања српског и мађарског језика. Развијање способности за самосталан истраживачки рад.
Исход предмета: Студент уме да опише резултате контрастивних истраживања српског и мађарског језика. Способан је за самосталан истраживачки рад.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Контрастивна проучавања језика: основни појмови, циљеви, методе и технике. Контрастивна истраживања српског и мађарског језика – преглед литературе. Резултати контрастивне анализе српског и мађарског језика на фонетско-фонолошком, морфолошком, синтаксичко-семантичком и лексичком нивоу.</p> <p>Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе. Рад на језичком материјалу – формирање и анализа корпуса. Израда семинарског рада.</p>
<p>Литература</p> <p>Andrić, Edita. <i>Leksikologija i morfologija mađarskog jezika</i>. Novi Sad: Odsek za hungarologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, 2002.</p> <p>Andrić, Edita. <i>Struktura sintagmi i rečenica u savremenom mađarskom jeziku</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2008.</p> <p>Andrić, Edita. <i>U duhu jezičke i kulturne koegzistencije</i>. Novi Sad: Akademski knjiga, 2009.</p> <p>Andrić, Edita. <i>Kontrastivna istraživanja srpsko(hrvatsko)g i mađarskog jezika</i>. Srpska akademija nauka i umetnosti. Srpski jezik u poređenju sa drugim jezicima, knj. 1. (2010): 9–40.</p> <p>Dezső, László. <i>Tipološka analiza hrvatskosrpske sintakse i њена usporedба sa sintakсом мађарског језика</i>. Будимпешта: Tankönyvkiadó, 1986.</p> <p>Klajn, Ivan. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2006.</p> <p>Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2009.</p> <p>Ђорђевић, Радмила. <i>Увод у контрастирање језика</i> (четврто допуњено издање). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2000.</p> <p><i>Контрастивне граматике српскохрватског и мађарског језика</i>, 1–6. Нови Сад.</p> <p>Одабрани радови из часописа и зборника: <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, Контрастивна језичка истраживања, Примењена лингвистика, Сусрет култура, Језици и културе у времену и простору</i>.</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Синтакса функционалних стилова
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Завршене основне студије студијских програма ЈКК: Српски језик и књижевност, ЈКК.: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање и усвајање теоријских знања из синтаксе и функционалне стилистике српског језика; постављање теоријских оквира за дефинисање, опис и класификацију функционалних стилова; сагледавање значаја проучавања синтаксичких одлика текстова из различитих функционалних стилова.
Исход предмета: Студенти су усвојили теоријска полазишта при идентификовању принципа за издвајање различитих функционалних стилова; оспособљени су да уоче и објасне карактеристике текстова који припадају различитим функционалним стиливима на синтаксичком нивоу. На крају курса умеју да примене усвојена знања у настави српског језика или научноистраживачком раду.
Садржај предмета Теоријска настава: 1.Функционална стилистика – појам; развој; правци и најзначајнији представници у функционално-стилистичком изучавању језика. 2. Функционални стил – одређење појма; различити приступи у типологији функционалних стилова. 2.1. Принципи за издвајање функционалних стилова: сфера (домен, делатност) употребе језика; однос међу саговорницима; медијум; структура текста, начин излагања. 3. Типологија функционалних стилова – књижевноуметнички; научни; публицистички; административни; разговорни стил. 3.1. Основна (лексичко-граматичка-прагматичка) обележја издвојених стилова. 3.2. Жанровска разноликост и раслојеност издвојених функционалних стилова; издвајање подстилова. 4. Дистинктивне особености појединих функционалних стилова на синтаксичком плану. 4.1. Номинализације и кондензације – значењски типови и структурни обрасци у светлу функционалних стилова. 4.2. Семантички аналитизам –декомпоновање језичких јединица; експлицитна категоризација. 4.3. Агенс – формализација и лексикализација; анонимизација. 4.4. Пасив: рефлексивни и партиципски / актив. 4.5. Употреба и значење глаголских облика. 4.5.1. Инфинитив : да + презент као обележја функционалног стила. 4.6. Елиптичне конструкције. 4.7. Исказивање модалности – модални глаголи: модални прилози; етички датив. 4.8. Спрега тип текста – тематско поље – лексичко значење. Практична настава: Провера усвојених теоријских знања. Рад на различитим типовима жанровски и хронолошки раслојених текстова.
Литература: 1. Ајдановић, Јелена. <i>Кондензација адвербијалних значења у књижевном језику код Срба у XIX веку</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. 2. Антонић, Ивана. Синтакса и семантика датива. <i>Јужнословенски филолог</i> . 60, 2004, 67–97. 3. Balažić Bulc Tatjana i Vesna Požgaj Hadži. <i>Metadiskursni elementi u znanstvenim člancima Ljiljane Subotić. Теме језикословне у србистици кроз дијахронију и синхронију</i> , 2016, 591–609. 4. Zvekić-Dušanović, Dušanka. <i>Modalnost. Motivaciona modalnost u srpskom i mađarskom jeziku</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet – Odsek za srpski jezik i lingvistiku, 2011. 5. Klikovac, Duška. <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek, 2008. 6. Klikovac, Duška. Iz problematike funkcionalnih stilova u srpskom jeziku. <i>Književnost i jezik</i> . 49, 1–2, 2002, 9–25. 7. Radovanović, Milorad. <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2003. 8. Tošović, Branko. Funkcionalna stilistika kod nas i u svetu. <i>Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku</i> . XXX/1, 1987, 20–34. 9. Tošović, Branko. <i>Funkcionalni stilovi</i> . Sarajevo: Svjetlost, 1988.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура, модул: Српски језик и књижевност
Назив предмета: Лексика старословенског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: уписан девети семестар
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних сазнања о пореклу, развоју и структури лексикона старословенског језика.
Исход предмета Студент је оспособљен да препознаје лексичке слојеве унутар канонских споменика и дефинише позицију лексема у структури лексикона старословенског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Извори и методолошка ограничења у проучавању лексике старословенског језика, с посебним освртом на културно-историјски оквир и функционалностилски аспект њене реализације. Лексика старословенског језика и лексика канонских споменика. Структура лексикона: прасловенски слој, позајмљенице, књишка образовања. Грчки утицај у обликовању старословенског лексичког фонда. Основна обележја преводилачке технике и вештине Ћирила и Методија и њихових ученика. Однос појмова језичке норме и флукуације. Проблеми текстологије старословенских споменика. Творбени аспект лексике (префиксација, суфиксација, слагање, конверзија) у дијахронијском и синхронијском пресеку. Образовање именица, придева и глагола. Непроменљиве речи. Особености синтагматских и парадигматских лексичких односа и проблеми семантичке интерпретације лексема из угла историјске лексикологије. Речници старословенског језика. <i>Практична настава</i> Читање, превођење и лексиколошка анализа старословенских текстова.
Литература Birnbau, Henrik – Schaeken, Jos. <i>Das altkirchenslavische Wort. Bildung – Bedeutung – Herleitung.</i> München: Verlag Otto Sagner, 1997. Верещагин, Е. М. <i>История возникновения древнего общеславянского литературного языка. Переводческая деятельность Кирилла и Мефодия и их учеников.</i> Москва: Мартис, 1997. Грковић-Мејдор, Јасмина. <i>Списи из историјске лингвистике.</i> Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007. Ефимова, В. С. <i>Старославянская словообразовательная морфемика.</i> Москва: Институт славяноведения РАН, 2006. <i>Старославянский словарь (по рукописям X–XI веков).</i> Под редакцией Р. М. Цейтлин, Р. Вечерки, Э. Благовой. Москва: Русский язык, 1994. Цейтлин, Р. М. <i>Лексика древнеболгарских рукописей X–XI вв.,</i> София: Болгарская академия наук, 1986.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Словачки језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Лингвокултурологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање знања из лингвокултурологије као интердисциплинарног правца у лингвистици који прати путеве преношења и чувања културне информације у језику.
Исход предмета: Оспособљеност за примену усвојених знања у наставном процесу или научноистраживачком раду.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> 1. Увод: антропоцентрична парадигма у лингвистици и лингвокултурологија као резултат те парадигме; интердисциплинарност лингвокултурологије. 1.1. Однос: језик – култура – човек – нација. 1.2. Кратак историјат развоја науке, предмет и задаци, статус у односу на друге сродне дисциплине, најважнији представници. 2. Основни појмови лингвокултурологије: типови културне информације садржани у језичком знаку (културна сема, културни концепти, културна конотација итд.); стереотип, архетип, еталон, митологема; концепт, језичка слика света и језичка личност. 3. Методологија лингвокултуролошких истраживања. 4. Семантички примитиви и кључне речи у теорији Ане Вјежбицке. 5. Профили и субјективна интерпретација света Жежија Бартмињског. 6. Фразеологија као предмет лингвокултуролошких истраживања.</p> <p><i>Практична настава:</i> Разматрање културних концепата на примерима из прецедентних текстова српског језика.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жежи Бартмињски, <i>Језик – Слика – Свет</i>, Београд: SlovoSlavia, 2011. 2. Људмила Поповић, <i>Језичка слика стварности. Когнитивни аспект контрастивне анализе</i>, Београд: Филолошки факултет, 2008. 3. Марија Стефановић, <i>Језичка слика породице у руском и српском језику</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. 4. Стана Ристић, <i>Граматицки и когнитивни аспекти лексичког значења</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 5. Рајна Драгићевић, <i>Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2010. 6. Никита Иљич Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 8. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 9. Branka Barčot, <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2017. 10. В. А. Маслова, <i>Лингвокултурология</i>. Москва: Издательский центр „Академия” 2007.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Студијски истраживачки рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
<p>Циљ предмета</p> <p>Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања, које укључује следеће фазе: утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и изнесе резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију студијског истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Мастер рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 13
Услов: Претходно положен Студијски истраживачки рад
<p>Циљ предмета</p> <p>Оспособљавање студената за спровођење истраживања уз коришћење научне и стручне литературе те доступних извора и података, затим за примену одговарајуће научне методологије, као и за писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће истраживачке фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, припрема и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање мастер рада у коме су презентовани истраживачки проблем те основни резултати и закључци истраживања; има способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Мастер рад представља самостални истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом у вези са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима.</p> <p>Након обављеног истраживања студент припрема мастер рад у писаној форми. Мастер рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, мастер рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима.</p> <p>У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака свога истраживања.</p> <p>Након предаје мастер рада студент приступа одбрани пред трочланом Комисијом, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. Одбрана мастер рада састоји се од експозеа током којег студент представља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију мастер рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Школска пракса – хоспитовање
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада мастер филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака у организацији и реализацији наставних активности. Оспособљавање студената за успешно извођење наставе језика и књижевности у основним и средњим школама (државним и приватним).
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада мастер филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима и оспособљени су за извођење наставе у педагошким установама. Студенти су припремљени за остваривање програмских циљева и васпитних, образовних и практичних задатака у настави језика и књижевности. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе мастер филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета Практични рад студената, или хоспитовање, организује се у основним и средњим школама уз стручни надзор руководиоца практичних вежби – наставника и ментора. Студенти посматрају наставни рад и упознају се са организацијом рада у школи, посебно са радом и обавезама стручног актива. Присуствују огледним часовима наставника, и ментора, после којих се организују анализе часова и њихова евалуација. За самостално извођење наставе студент се припрема на вежбама и пише детаљне елаборате наставних јединица, уз стручне консултације с наставником и ментором. Испитном часу приступа након успешно реализованих самосталних часова.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура, модул Енглески језик и књижевност
Назив предмета: Лексикографија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Лексичка семантика и прагматика, Лексичка морфологија, Општи принципи превођења
<p>Циљ предмета</p> <p>да студенти овладају основним терминима и појмовима из области практичне и теоријске лексикографије, да упознају принципе савремене једнојезичне и двојезичне лексикографије, да овладају креативним коришћењем речника у областима предавања и учења енглеског језика, превођења и истраживања</p>
<p>Исход предмета</p> <p>теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Лексикографија и лексикологија; теоријска и примењена лексикографија. Историјски преглед британских, америчких и других речника. Типологија речника: општи и специјализовани; педагошки. Штампани и електронски речници. Једнојезична и двојезична лексикографија. Састављање речника; потребе корисника; макроструктура и микроструктура; обрада речи, идиома и афикса. Коришћење речника; пасивне и активне функције.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Излагање и анализа студентских пројеката, упоредно критичко сагледавање појединих лексикографских обележја у конкретним речницима.</p>
<p>Литература</p> <p>Atkins, V. T. S. & Rundell, M. (2008). <i>The Oxford Guide to Practical Lexicography</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Béjoint, H. (2010). <i>The Lexicography of English</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Benson, M., et al. (1986). <i>Lexicographic Description of English</i>. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.</p> <p>Biber, D., et al. (1998). <i>Corpus Linguistics. Investigating Language Structure and Use</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Fontenelle, T. (ed.). (2008). <i>Practical Lexicography. A Reader</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Hartmann, R. R. K. (2001). <i>Teaching and Researching Lexicography</i>. Harlow: Pearson Education.</p> <p>Lipka, L. (2002). <i>English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics and Word-Formation</i>. Tübingen: Narr.</p> <p>Прћић, Т. (2018). <i>Ка савременим српским речницима</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Прћић, Т. (2019). <i>Енглески у српском. 3.</i>, електронско, издање. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Sterkenburg, P. van (ed.). (2003). <i>A Practical Guide to Lexicography</i>. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Српски језик и књижевност, Словачки језик и књижевност)
Назив предмета: Колокације у теорији и пракси
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Завршене основне студије студијских програма ЈКК: Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, ЈКК: Српски језик и књижевност
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским аспектима проучавања колокација; постављање теоријских оквира за дефинисање, опис и класификацију колокација у српском језику; сагледавање значаја проучавања колокација за лексикографску и педагошку праксу.
Исход предмета: Студенти су усвојили теоријска полазишта при идентификовању лексичких синтагматских спојева различитог степена компактности, везаности и прозирности и умеју да их примене у настави српског као страног и нематерњег језика и да препознају њихово статус у дескриптивним и специјализованим речницима.
Садржај предмета Теоријска настава: 1. Приступи проучавању колокација – лексички и семантички. 2. Корпусна методологија у истраживању колокација. 3. Педагошки аспект. 3.1. <i>Лексички притуп</i> М. Луиса. 3.2. Имплицације истраживања менталног лексикона на педагошку праксу. 4. Колокације и организација лексичког система: парадигматски и синтагматски лексички односи и колокације. 5. Појмовно-терминолошка одређења: критеријум постојаности и компактности лексичког споја. 6. Лексичке колокације и параметри за њихову идентификацију. 6.1. Семантичка оформљеност. 6.2. Заменљивост и арбитрарност. 6.3. Семантички (и синтаксички) аналитизам. 7. Граматичке колокације: основни модели граматичког удруживања у српском језику. 8. Лексикографска обрада колокација. 9. Колокације у настави. Практична настава (везбе): Идентификација колокација у тематски, жанровски и стилски различитим текстивима. Утврђивање основних принципа за конципирање микро и макроструктуре речника колокација. Диференцирање колокација у различитим језичким вештинама у настави српског као нематерњег и страног језика. .
Литература Дражић, Јасмина (2014). <i>Лексичке и граматичке колокације у српском језику</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Firth, J. (1957). <i>Papers in Linguistics 1934–1951</i> . Oxford: Oxford University Press. Gotštajn, Lj. (1986). <i>Sinonimija u kolokacijama (sa primerima engleskog jezika naučne argumentacije)</i> . Novi Sad: Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Hlebec, V. (1998). <i>Connect your words</i> . Beograd: Trebnik. Хлебџ, Б. (2002). Лексичко-семантичка анализа српских придева са значењем једне димензије. <i>Српски језик 7/1-2</i> . Београд: Филолошки факултет. 213–236. Хлебџ, Б. (2008). Колокацијска метода семантичке анализе на примеру именице <i>пажња</i> . <i>Семантичка проучавања српског језика</i> . Београд: САНУ. 65–79. Кузнецова, Э. (1982). <i>Лексикология русского языка</i> . Москва: Высшая школа. <i>Macmillan Collocations Dictionary</i> . Oxford: Oxford University Press, 2010; Nejgebauer, A. (1982). <i>Odlike kolokacija u engleskom jeziku. Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti</i> . Sveska 4, 339–347; <i>Oxford Collocation Dictionary for Students of English</i> . Oxford: Oxford University Press. 2002. Перваз, Д. (1994). Колокабилност синонима. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> . 22/2, 23–30. Радовановић, М. (2007). <i>Стари и нови списи. Огледи о језику и уму</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Ристић, С., Радић-Дугоњић М. (1999). <i>Реч. Смисао. Сазнање</i> . Београд: Филолошки факултет у Београду. <i>Сочетаемост слов и вопросы обучения русскому языку иностранцев</i> . Москва: „Русский язык“, 1984; Stubbs, M. (2002). <i>Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics</i> . Oxford: Blackwell. <i>Teaching Collocation. Further Developments in the Lexical Approach</i> (ed. Lewis M.) (2000). Hove, England: Language Teaching Publications. 126–153. <i>The BBI Dictionary of English Combinations</i> . (1997). Amsterdam. Philadelphia: John Benjamins.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модули Српски језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Форензичка лингвистика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање знања о форензичкој идентификацији индивидуалних карактеристика аутора писаног текста и сагледавање лингвистичких аспеката кривичног правосудног система; стицање знања о улози лингвисте током интеракције са правним и законодавним системом путем испитивања стварног или потенцијалног утицаја лингвисте на кривичну истрагу и правне активности и процедуре.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да: примењују вештине дескриптивне анализе података у широком спектру писаних контекста у оквиру правних процеса, укључујући полицијске интервјуе и судске пресуде; критички анализирају спорне податке у писаним контекстима, укључујући области као што су идентификација аутора, спорна ауторства и детекција плагијаризма; компетентно комуницирају с активистима у правним системима и окружењима; изводе закључке и дају експертно мишљење по принципима форензичке науке за потребе органа поступка и других субјеката, наручиоца експертизе.
Садржај предмета Теоријска настава: Појам и историјат форензичке лингвистике. Појам ауторства. Идентификација аутора. Мерење текста. Форензичка транскрипција. Језичке варијације у ауторству. Теорија обележености. Компаративне и некомпаративне технике. Ауторски стил и идиолект. Стилски маркери, стилистика и стилometriја. Примене форензичке лингвистике (срж текста, апели, захтеви за откупнину, профилисање аутора, опроштајна писма, плагијат). Језичке норме. Истраживачке методе, метод поређења ауторства. Анализа случаја. Практична настава: Форензичко-језичка анализа текстова добијених из сектора у вези са спровођењем закона (изјава, претњи, уцена, опроштајних писама и сл.) и разних типова уговора.
Литература Chaski, Carol (2013). Best practices and admissibility of forensic author identification. <i>Journal of Law and Policy</i> , 21/2. 333–376. < https://brooklynworks.brooklaw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1046&context=jlplp > Coulthard, Malcolm, Alison Johnson (2007). <i>An Introduction to Forensic Linguistic. Language in Evidence</i> . New York: Routledge. Еко, Умберто (2001). <i>Границе тумачења</i> . Београд: Паидеа [одабрана поглавља]. Kalajđisalihović, Nejlа (2014). U potrazi za lingvističkim otiskom autora. <i>Lingvazin</i> , II/1. Tuzla: Institut za bosanski jezik i književnost. 18–21. Kašić, Zorka, Jelena P. Đorđević (2009). Zašto je lingvistika postala forenzička veština. <i>Istraživanja u specijalnoj pedagogiji</i> (ur. Dobrivoje Radovanović). Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. 469-482. Manojlović, Dragan, Lidija Nikolić-Novaković (2009). Forenzička lingvistika – uporedno pravni i kriminalistički aspekti. <i>Strani pravni život</i> , 3. Novi Pazar: Pravni fakultet. 109–128. Nikolić-Novaković, Lidija (2017). <i>Forenzička lingvistika. Primena metoda forenzičke lingvistike u kriminalističkim istragama pretnje</i> . Banjaluka: Evropski defendologija centar. Olsson, John (2010). <i>Forenzička lingvistika</i> . Zagreb: Globus. <i>The Routledge handbook of forensic linguistics</i> (2010). Eds. Coulthard, M., Johnson, A. London – New York: Routledge, Taylor & FrancisGroup [одабрани радови].

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Синтакса старосрпских падежних система
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени предмети Историја српског језика 1 и Историја српског језика 2 на ОАС
Циљ предмета Стицање знања (1) о принципима и методологији историјске синтаксе падежа и (2) о узроцима и последицама семантичких промена у српским падежним системима
Исход предмета (1) Познавање релевантних научних питања историјске синтаксе падежа, (2) способност уочавања и тумачења екстралингвистичке и интралингвистичке условљености семантичких промена у старосрпским падежним системима, (3) способност тумачења падежних феномена у старосрпским текстовима и (4) могућност дијахроног образлагања падежних феномена у савременом српском језику
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Кључна питања историјске синтаксе падежа (Типови синтаксичких промена; Типолошки узроци синтаксичких промена; Синтаксичке промене узроковане језичким контактом; Промена прасловенског једнодимензионалног просторног падежног система у дводимензионални); 2. Семантика старосрпских падежа ('Граматичка' и 'конкретна' употреба падежа); 3. Семантика старосрпских предлога (Порекло предлога); 4. Старосрпски дводимензионални просторни падежни систем као комбинација оријентационих и дерективних параметара (Оријентациони параметри и старосрпски предлози; Директивни параметри и старосрпске падежне форме); 5. Правци ширења значења и метафоричке употребе падежа с предлозима (Непросторне семантичке улоге: време, комитатив, узрок, намера, експеријенсер, посесор, пацијенс итд.). <i>Практична настава:</i> Читање и синтаксичка анализа старосрпских текстова одабраних по хронолошком, територијалном и функционалностилском критеријуму.
Литература 1. Павловић, Слободан. <i>Детерминативни падежи у старосрпској пословноправној писмености</i> . Нови Сад: Матица Српска, 2006. (одабрана поглавља). 2. Павловић, Слободан. <i>Узроци и механизми синтаксичких промена у српском језику</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013, 108–292. 3. Luraghi, Silvia. <i>On the Meaning of Prepositions and Cases</i> . Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2003. (selected chapters).

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Русински језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у ономастику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Овладавање основним теоријско-методолошким поставкама ономастике и принципима ономастичке анализе.
Исход предмета Способност издвајања и анализе ономастичких јединица свих врста у свим функционалним стилевима; уочавање повезаности ономастике са другим дисциплинама (етимологијом, дијалектологијом, историјом, етнологијом, митологијом).
Садржај предмета Теоријска настава: Предмет, задаци и методе ономастике. Ономастика и суседне дисциплине. Историјат и развој ономастике у свету, словенским језицима и у србистици. Појам и дефиниција ономастичке јединице онима. Однос апелатива и онима. Граматичке категорије у ономастици. Антропономастика: значење и творбени модели личних имена домаћег (словенског) порекла; лична имена страног порекла; настанак, значење и творбени модели патронима. Топономастика: ојконими, ороними, хидроними и хороними; егзоними; семантичке и структуралне класификације прозирних топонима. Хрематоними: историјат и творбени модели. Практична настава (вежбе): Примена стечених теоријских знања у анализи онима. Приказ и анализа литературе из ономастике.
Литература Грковић, Милица. Речник личних имена код Срба. Београд: Вук Караџић, 1977. Лазаревић, Велибор. Српски именованослов, Београд: Book Marso, 2001. Марковић, Жељко. Топонимија општине Пландиште. Прилози проучавању језика XXVII (1996): 79–136. Никонов, В. А. Введение в топонимику. Москва: Наука, 1965. Суперанская, А. В. Общая теория имени собственного. Москва: Наука, 1973. Суперанская, А. В. и др. Теория и методика ономастических исследований. Москва: Наука, 1986. Шимундић, Мате. Рјечник особних имена. Загреб: Накладни завод Матице хрватске, 1988. Шимуновић, Петар. Наша презимена: поријекло, значење, распрострањеност. Загреб: Накладни завод Матице хрватске, 1985. Brendler, Andrea, Silvio Brendler. Namenarten und ihre Erforschung: Ein Lehrbuch für das Studium der Onomastik. Hamburg: Vaar-Verlag, 2004. Langendonck, Willy Van. Theory and Typology of Proper Names. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 2007.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Реченични модели у српском језику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са начелима теорије валентности; овладавање вештином одређивања реченичних модела у конкретном тексту те њихово повезивање са значењем и граматичким обележјима глагола.
Исход предмета Студент је овладао правилима вербоцентричног приступа у опису структуре реченице и способан је да је симболички представи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, циљеви, достигнућа и перспективе теорије валентности. Теорија валентности и конструкциона граматика. Синтаксичка, семантичка и прагматичка валентност. Реченица и њена синтаксичка и семантичка структура. Логика зависности стабла. Конституенција и зависност, зависности низови, валентности принципи. Реченично језгро и његови сателити: допуне, додаци и адјункти. Актанти, сирконстанти и аргументи. Реченични модели: авалентни, једновалентни и вишевалентни. Реченични план. Однос глаголског значења и његових категоријалних обележја према структури реченичног модела. Линеаризација и информативна перспектива реченице: предње, средње и задње поље. <i>Практична настава</i> Упознавање са актуелним темама и правцима истраживања у оквиру теорије валентности. Практична провера теоријских знања на различитим типовима текстова.
Литература Алановић, Миливој (2011). <i>Каузативност – манипулативност: од концепта ка форми</i> . Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. Алановић, Миливој (2012). О комплементарности синтаксичких и семантичких јединица реченице. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> . LV/1: 149–175. Алановић, Миливој (2017). Функционална употреба речи: глаголи између лексичке и граматичке службе. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> . LX/2: 87–117. Алановић, Миливој (2019). <i>О допунама и допуњавању у српском језику</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Ружић, Владислава (2005). Проста реченица као синтаксичка целина. У: Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска, 477–571. * Mrazović, Pavica (2009). <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . Novi Sad – Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Лексика српског књижевног језика 18. и 19. века
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са структуром лексикона предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика (18. и 19. век)
Исход предмета Студент је оспособљен за самостална истраживања из историјске лексикологије и лексикографије
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам историјске лексикологије и лексикографије; досадашња проучавања лексике предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика; структура лексикона књижевних језика код Срба у 18. и 19. веку: а) прасловенски лексички фонд; б) позајмљенице; в) славенизми и књишке речи; г) хибриди, д) калкови и семантичке позајмљенице; њ) творенице. Интеркултурални лексички трансфер; значај немачког и руског језика у формирању лексикона књижевног језика код Срба у 18. и 19. веку; формирање терминолошког апарата у прв ој половини 19. века; колокација; лексикографска обрада лексичке грађе предстандрдних идиома; проблем транскрипције. <i>Практична настава:</i> Анализа текстова предстандрдне епохе развоја српског књижевног језика (18. и 19. век) и њихова лексикографска обрада.
Литература 1. Черных, П. Я. (2010). <i>Очерк русской исторической лексикологии</i> . Москва: Издательство Книжный дом Либроком. 2. <i>Lexicography. Critical concepts</i> (2003). I-III. [Ed. R.R.K. Hartmann]. London – New York: Routledge. 3. Campbell, Lyle (1998). <i>Historical Linguistics. An Introduction</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. 254–281. 4. Клајн, Иван (2002). <i>Творба речи у савременом српском језику</i> . I-II. Београд. 5. Драгићевић, Рајна (2007). <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике. 5. Толстой, Н.И. (1997). <i>Славянская лексикология и семасиология</i> . Москва: Языки русской культуры. 6. Стијовић, Светозар (1992). <i>Славенизми у Његошевим песничким делима</i> . Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 7. <i>Словарь русского языка XVIII века</i> (1984–). [Сорокин, Ю. С., Е. Э. Биржакова и Л. Л. Кутина]. I–XIV. Академия наук СССР. Институт русского языка. Ленинград: Наука. 8. Бјелаковић, Исидора (2017). <i>Терминологија код Срба у 18. и 19. веку (математичка географија и картографија)</i> . Нови Сад: Два пера. 9. Бјелаковић, И. и др. (2017). <i>Речник славеносрпског језика</i> . Огледна свеска. Нови Сад: Матица српска.